

ÚVOD

Šetření úvěrových podmínek zachycuje názory bank na změnu nabídky a poptávky u úvěrů nefinančním podnikům a domácnostem. Tato publikace shrnuje výsledky aktuálního kola šetření, tj. pohled bank na vývoj úvěrových podmínek v průběhu druhého čtvrtletí 2025 a jejich očekávání v uvedených oblastech pro třetí čtvrtletí 2025. Šetření proběhlo v období od 1. června do 15. června 2025 za účasti 19 bank, které mají rozhodující podíl na bankovním úvěrovém trhu.¹ Šetření ČNB o vývoji úvěrových podmínek bank je realizováno týmem složeným ze zástupců sekce měnové a sekce finanční stability.

¹ Šetření zahrnovalo 22 otázek, které se týkaly úvěrových standardů bank, podmínek spojených se schvalováním úvěrů a bankami vnímané poptávky po úvěrech včetně příslušných faktorů. Odpovědi na otázky jsou na agregované úrovni v textu a grafech vyjádřeny ve formě čistého procentního podílu. Ten je vypočten jako rozdíl mezi procentním tržním podílem na poskytnutých úvěrech v daném segmentu od bank, které uvedly zpřísnění standardů/podmínek (či pozorovaly růst poptávky) a procentním tržním podílem na poskytnutých úvěrech v daném segmentu od bank, které uvolnily standardy/podmínky (či zaznamenaly pokles poptávky). Kladná/záporná hodnota čistého procentního podílu indikuje souhrnné zpřísnění/uvolnění standardů, resp. podmínek či celkový růst/pokles poptávky po úvěrech. Data v excelovských souborech včetně dotazníku, slovníčku pojmů a metodických poznámek jsou dostupná na webových stránkách ČNB: <https://www.cnb.cz/cs/statistika/setreni-uverovych-podminek-bank>.

1 SHRUTÍ

Výsledky aktuálního Šetření úvěrových podmínek bank ukazují, že úvěrové standardy ani podmínky se u úvěrů nefinančním podnikům ve druhém čtvrtletí 2025 neměnily. Bankami vnímaná poptávka nefinančních podniků po úvěrech se v souhrnu a u malé části bankovního trhu snížila. Podle vyjádření bank jsou podniky opatrné v investování zejména v důsledku zvýšených globálních a geopolitických nejistot. Úroveň domácích úrokových sazeb některé banky považují za faktor přispívající k růstu poptávky. U úvěrů domácnostem na bydlení malá část bankovního trhu uvolnila úvěrové standardy i podmínky. Poptávka po těchto úvěrech

opět rostla a k jejímu růstu přispívala mírně snížená úroveň úrokových sazeb z hypoték, výhlídky trhu rezidenčních nemovitostí (očekávání pokračujícího růstu cen) a zlepšení spotřebitelské důvěry. U úvěrů domácnostem na spotřebu menší část bankovního trhu uvolnila úvěrové standardy i podmínky a poptávka také opět rostla. Bankami vnímaný úvěrový apetit domácností odrážel zlepšenou spotřebitelskou důvěru, nižší úroveň úrokových sazeb a opětovnou podporu prodeje spotřebitelských úvěrů ze strany některých bank.

2 VÝVOJ ÚVĚROVÝCH STANDARDŮ A POPTÁVKY PO ÚVĚRECH

2.1 NEFINANČNÍ PODNIKY

Úvěrové standardy představující vnitřní kritéria nastavení úvěrové politiky bank se u úvěrů nefinančním podnikům ve druhém čtvrtletí 2025 neměnily. To platilo jak u úvěrů velkým, tak i menším podnikům a napříč všemi splatnostmi. Z delší perspektivy zůstávají celkové úvěrové standardy po deset čtvrtletí (od 1Q 2023) v souhrnu bez větších změn. V aktuálním kole Šetření malá část bankovního trhu (10 % čistého tržního podílu) uvedla příznivou situaci v oblasti likvidity jako faktor, který přispěl k uvolnění úvěrových standardů u úvěrů SME i velkým podnikům. Pro třetí čtvrtletí banky očekávají uvolnění úvěrových standardů, a to v rozsahu 25 % čistého tržního podílu, u dlouhodobých úvěrů ještě mírně vyšším.

Celkové úvěrové podmínky představující vzájemná ujednání mezi věřitelem a dlužníkem se rovněž neměnily. V jejich struktuře již jen v malém rozsahu pokračovalo snižování průměrných úrokových marží a uvolnění podmínek pro splatnost úvěrů (3 %, resp. 10 % čistého tržního podílu).

Poptávka podniků po úvěrech se ve druhém čtvrtletí 2025 v souhrnu snížila v rozsahu 9 % čistého tržního podílu. U jednotlivých typů úvěrů se poptávka vyvíjela diferencovaně,

v segmentu malých a středních podniků a v segmentu krátkodobých úvěrů vzrostla (15 %, resp. 24 % čistého tržního podílu), naopak u dlouhodobých úvěrů poklesla (27 % čistého tržního podílu). K poklesu celkové poptávky přispěla zejména snížená potřeba podniků financovat fixní investice a zájem některých velkých podniků o financování prostřednictvím emise dluhopisů (28 %, resp. 15 % čistého tržního podílu). Podniky jsou podle vyjádření některých bank opatrné v investování, neboť současné ekonomické prostředí je zasaženo negativními externími vlivy (U.S. cla, konflikt na Středním východě a na Ukrajině, tj. celkově zvýšená geopolitická nejistota). Ty způsobují nejistotu a tlumí poptávku po investicích. Naopak úroveň domácích úrokových sazeb banky aktuálně považují za faktor působící ve směru růstu poptávky, a to v rozsahu 15 % čistého tržního podílu. Ve stejném směru pak také na poptávku působí zájem podniků o financování fúzí, akvizic a restrukturalizací (25 % čistého tržního podílu). Pro třetí čtvrtletí zhruba třetina bankovního trhu očekává růst celkové poptávky po úvěrech a to i dlouhodobých, v o něco menším rozsahu očekává růst poptávky u krátkodobých úvěrů a úvěrů velkým podnikům (shodně 24 % čistého tržního podílu).

2.2 DOMÁCNOSTI

Malá část bankovního trhu uvolnila úvěrové standardy i podmínky u úvěrů domácnostem na bydlení, a to v rozsahu 6 %, resp. 7 % čistého tržního podílu. V případě standardů malá část bankovního trhu indikovala uvolnění vzhledem k rostoucí konkurenci ze strany jiných bank. V případě podmínek zhruba pětina bankovního trhu snížila průměrnou marži, v malém rozsahu i u rizikovějších úvěrů.

Poptávka domácností po úvěrech na bydlení rostla (v rozsahu 62 % čistého tržního podílu). To je oproti předchozímu čtvrtletí téměř dvojnásobný rozsah a nad očekáváními bank z minulého kola Šetření. K růstu poptávky přispívala zejména mírně snížená úroveň úrokových sazeb z hypotečních úvěrů a dále vyhlídky trhu rezidenčních nemovitostí (očekávání pokračujícího růstu cen nemovitostí) a zlepšení spotřebitelské důvěry (56 %, 27 % resp. 20 % čistého tržního podílu). Ve třetím čtvrtletí 2025 poptávka po úvěrech na bydlení dle Šetření dále poroste (v rozsahu 40 % čistého podílu bankovního trhu).

U úvěrů domácnostem na spotřebu se úvěrové standardy ve druhém čtvrtletí uvolnily (14 % čistého tržního podílu) zejména vlivem zvýšené konkurence na bankovním trhu. Naopak úvěruschopnost klientů část bankovního trhu vyhodnotila jako faktor působící ve směru zpřísnění standardů.

K uvolnění celkových úvěrových podmínek banky přistoupily v rozsahu 14 % čistého tržního podílu. K samotné úpravě ceny úvěru - skrze průměrnou úrokovou marži - banky přistupovaly diferencovaně, přičemž v souhrnu téměř třetina bankovního trhu snížila průměrnou marži u úvěrů na spotřebu. Poptávka po úvěrech na spotřebu rostla více než v předchozím čtvrtletí, a to v rozsahu 55 % čistého tržního podílu. Pokračující úvěrový apetit odrážel zlepšenou spotřebitelskou důvěru, nižší úroveň úrokových sazeb a opětovnou podporu prodeje spotřebitelských úvěrů ze strany některých bank (45 %, 17 % resp. 14 % čistého tržního podílu). Pro třetí čtvrtletí růst poptávky po úvěrech na spotřebu očekávají banky v rozsahu 10 % čistého tržního podílu.

U úvěrů živnostníkům banky úvěrové standardy neměnily a pro příští čtvrtletí jen velmi malá část bankovního trhu očekává jejich uvolnění. Bankami vnímaná poptávka po úvěrech v souhrnu vzrostla (29 % čistého tržního podílu) a v následujícím čtvrtletí by měla dle očekávání bank také růst, a to v rozsahu 45 % čistého tržního podílu.

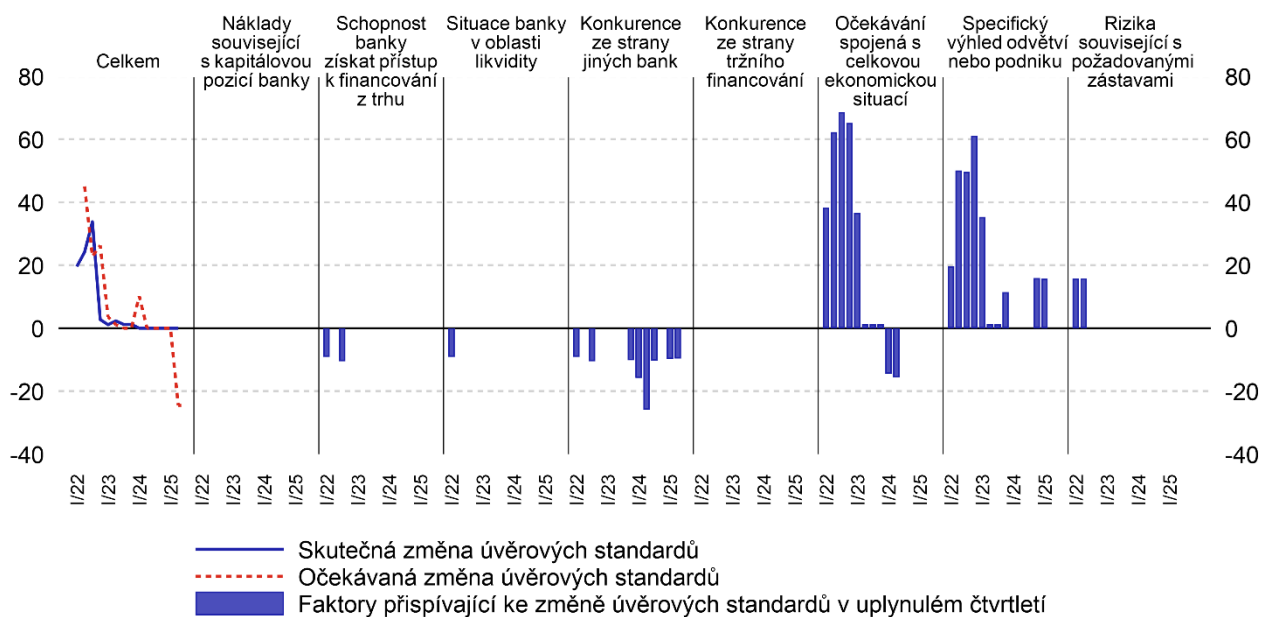
Dodatečné otázky týkající se očekávaných úvěrových ztrát naznačují, že v následujícím období banky očekávají pokles úvěrových ztrát u úvěrů na bydlení a v souhrnu také u úvěrů na spotřebu (v rozsahu 10 %, resp. 28 % čistého tržního podílu). Naopak, u úvěrů nefinančním podnikům očekávají banky v souhrnu nárůst úvěrových ztrát, a to v rozsahu 6 % čistého tržního podílu.

3 GRAFICKÉ VYJÁDŘENÍ PODMÍNEK NABÍDKY A POPTÁVKY V SEGMENTECH

Graf 1

Změny úvěrových standardů bank u úvěrů nefinančním podnikům (otázky 1, 2 a 6)

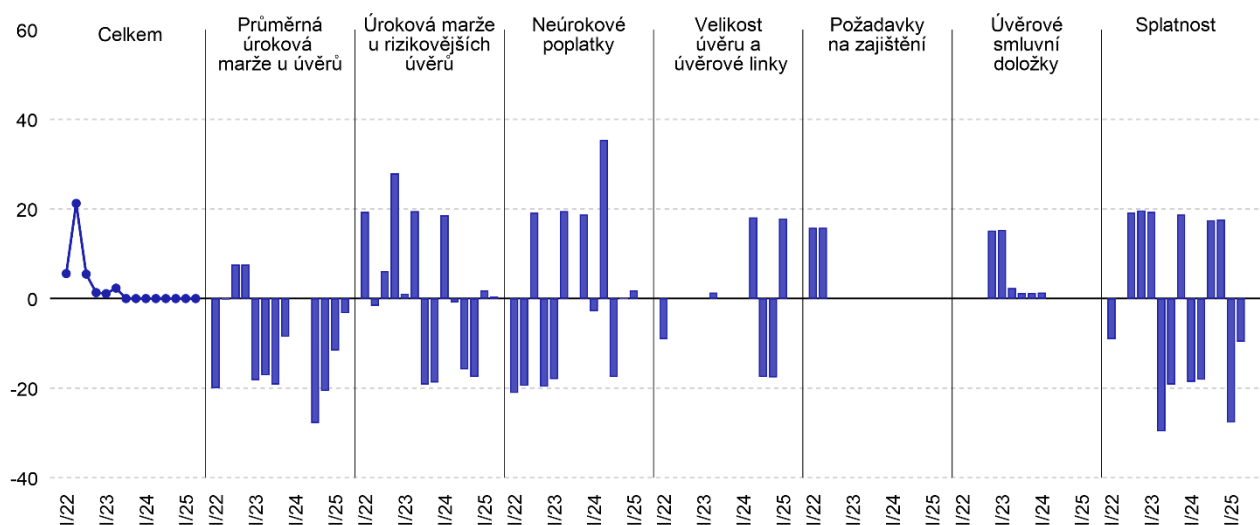
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 2

Změny podmínek při schvalování úvěrů nefinančním podnikům (otázka 3)

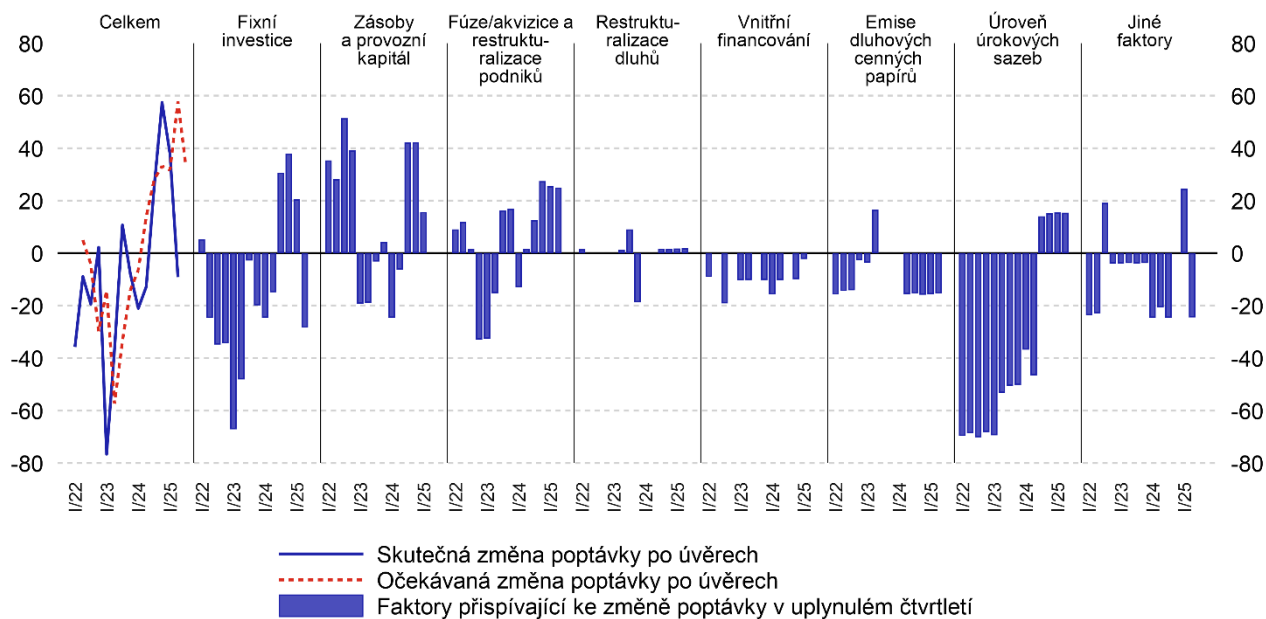
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 3

Změny poptávky nefinančních podniků po úvěrech (otázky 4, 5 a 7)

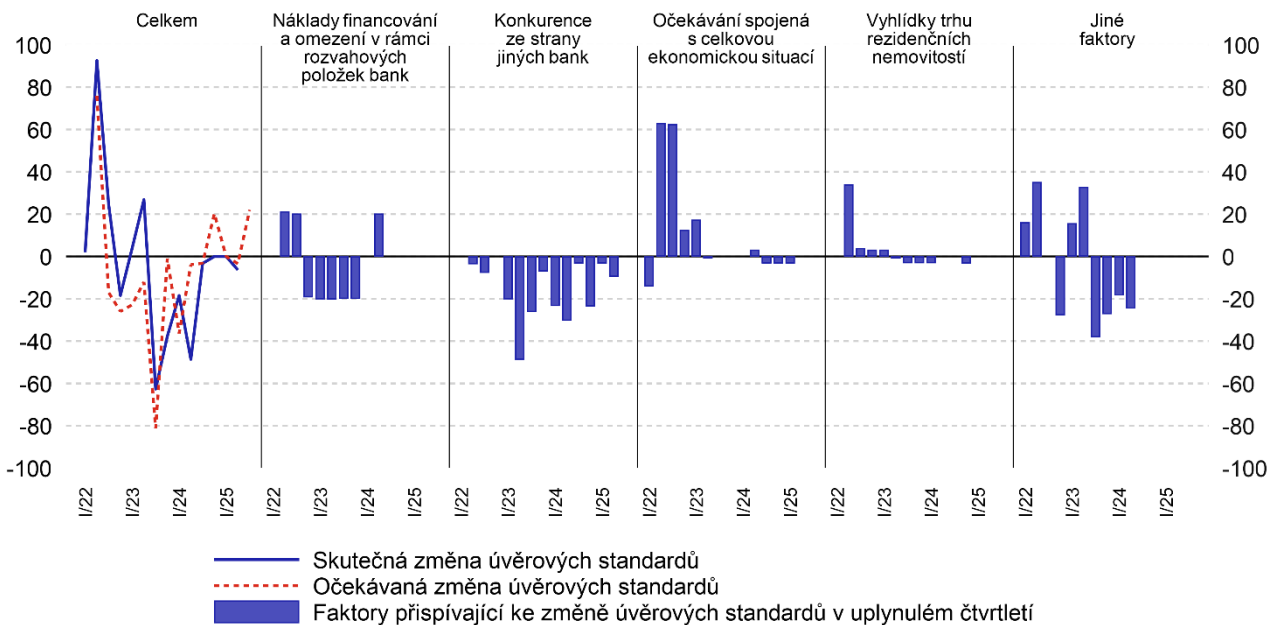
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

Graf 4

Změny úvěrových standardů bank u úvěrů na bydlení (otázky 8, 9 a 16)

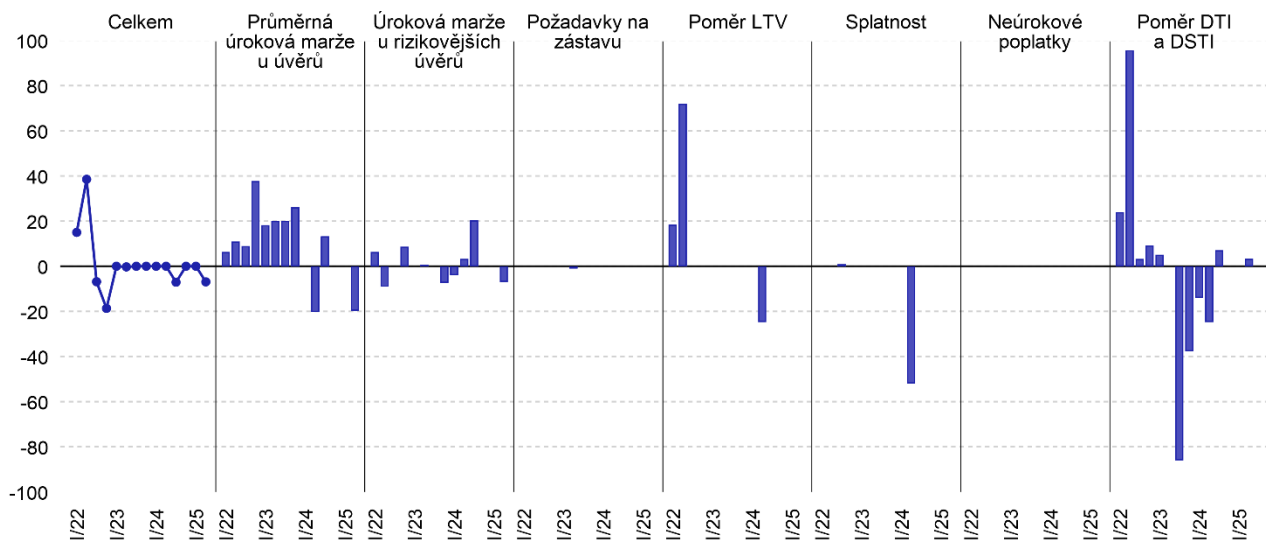
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 5

Změny podmínek při schvalování úvěrů na bydlení (otázka 10)

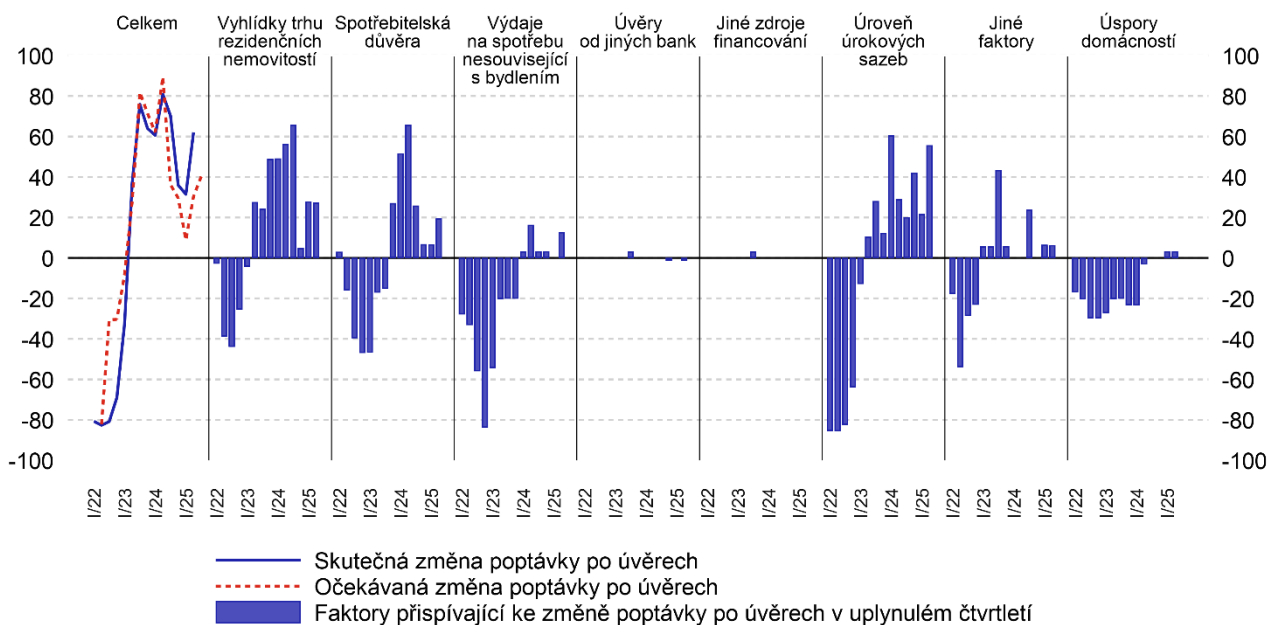
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 6

Změny poptávky domácností po úvěrech na bydlení (otázky 13, 14 a 17)

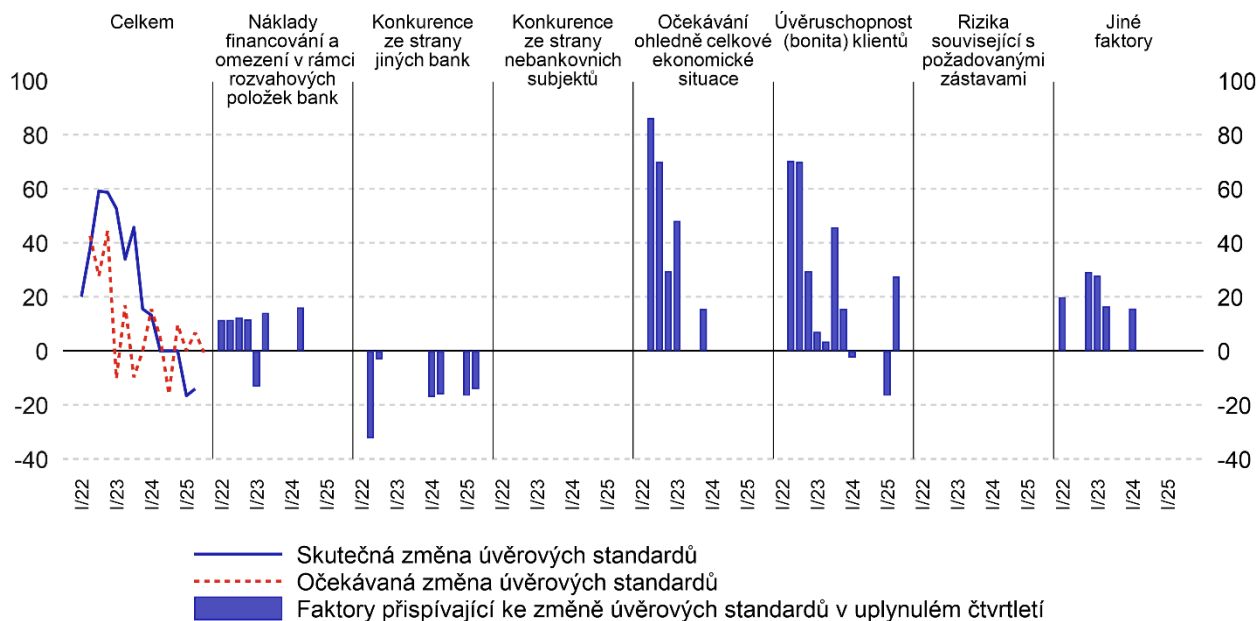
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

Graf 7

Změny úvěrových standardů bank u úvěrů na spotřebu (otázky 8, 11 a 16)

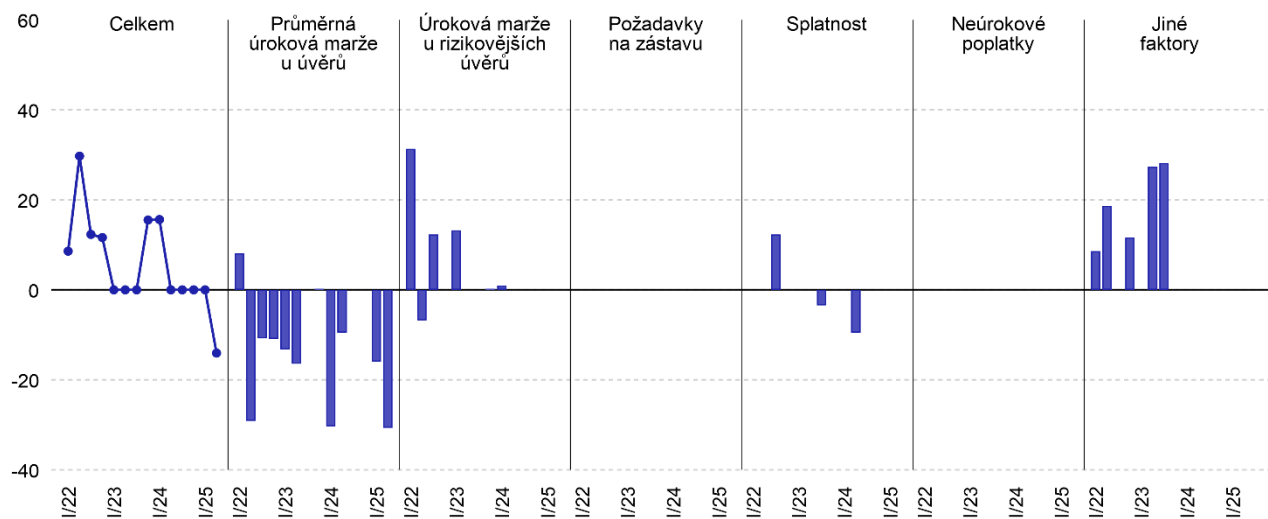
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 8

Změny podmínek při schvalování úvěrů na spotřebu (otázka 12)

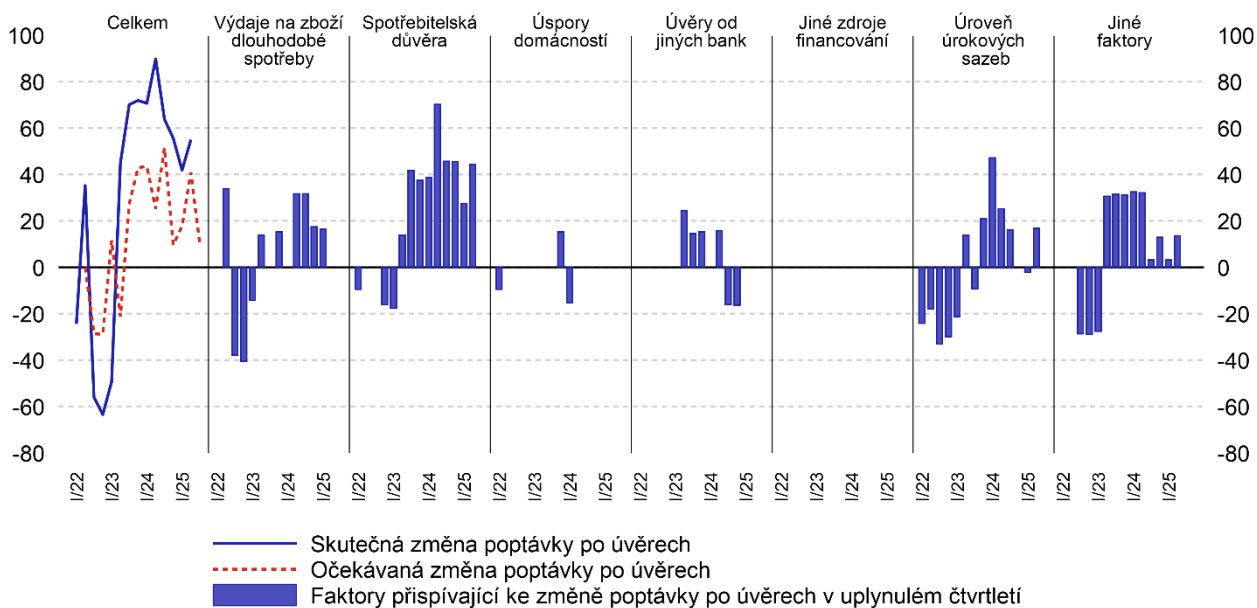
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 9

Změny poptávky domácností po úvěrech na spotřebu (otázky 13, 15 a 17)

(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

Vydává:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Na Příkopě 28

115 03 Praha 1

Česká republika

Kontakt:

ODBOR KOMUNIKACE SEKCE KANCELÁŘ

Tel.: 224 411 111

www.cnb.cz

